

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 frt.
 Fél évre . . . 3 frt.
 Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesz-
 tőnek, az anyagiak a lap-
 tulajdonosnak külden-
 dők.

SZABADKA.

Társadalmi, közművelődési, szépirodalmi és közgazdászati közlöny.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10
 kr., többszöri hirdetésnél
 olcsóbb.
 Nyiltár ora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdé-
 tésnél 30 frt.
 Hirdetések Bittermann
 József könyvnyomdájá-
 ban és a szerkesztőnél
 fogadtatnak el.
 Keziratok nem adatk vissza.

Egyes szám ára **15 kr.**

Megjelenik hetenkint egyszer vasárnap.

Egyes szám ára **15 kr.**

Pauler meghalt!

Nagyjaink phalanxjából egy me-
 teor ismét eltűnt; bevégezte földi
 életének pályafutását.

Pauler Tivadar a classikai
 jogtudor, egyetemi tanár, később leg-
 főbb bíró és több mint egy évtize-
 den át hazánkban nagynepszerűség-
 nek örvendő — puritán gondolkozá-
 sáért egyaránt tisztelt és szeretett
 igazságügyminiszter nincs többé!

A megdicsőült férfiú egyike
 volt azon keveseknek, a ki távol min-
 den keresett kitüntetéstől, családja
 körében és chateárájában érezte
 magát legjobban.

Mint ember és államférfiu
 egyaránt nagy volt; mint szakember
 páratlan. Ravatalát a nemzet egye-
 teme pártkülönbség nélkül osztat-
 lan egységben mély megilletődéssel
 állja körül.

Országos lapjaink az elhunyt
 nagyferfiu érdemeit egyenlő elisme-
 réssel parentálják. Nekünk nincs mit
 hozzáadnunk.

Az ország halottja Ő.

A pietás és hála, — valamint
 hogy az országos gyász közérzeté-
 ben mi is résztveszünk. Résztveszünk
 abban annál inkább, mert a meg-
 boldogult városunkat különösen
 kegyelte, és egyes előkelő urcsalád-
 jainkkal fennállott vérségi viszo-

nyait szeretetteljes előzékenységgel
 ápolta és mind haláláig fentartotta.
 Meg vagyunk győződve róla,
 hogy a midőn a szeretett haza ezen
 gyászához városunk és öszközönsége
 szíve bensejéből csatlakozik, — tör-
 vényhatóságunk képvisellete módot
 fog találni arra: hogy a haza és a
 tudomány nagy halottjának em-
 lékét méltóan megörökítse.
 Áldás lebegjen hamvai felett!

Életrajzi adatait a P. N. után a következőkben
 közöljük:

Pauler Tivadar 1816. ápr. 19-én született Budán,
 hol atyja a magyar főhadikormányánál szolgált. Édes
 anyja a hazai jogirodalom történetében ismeretes
 Markovics Mátyas leánya. Iskoláit a budai főgymna-
 siumban s a pesti egyetemen kitünő sikerrel végezte,
 s az alatt nemcsak tanulóársainak, hanem tanárainak,
 köztük a korán elhunyt Virozsilnak és Franklnak,
 kik közül az előbbinek utódja is lett, becsülését,
 szeretetét és barátságát is kinyerte. Hosszas levele-
 zése Virozsilal valóságos kincse lesz jogirodalomunk-
 nak, ha közzétételük, többek közt az az emelkedett
 emlékbeszéd, melyet elődje fölött tartott.

1832-ben a bölcészet, 1836-ban pedig a törvé-
 nyek tudorává avattattott fel s miután 1838-ban Pes-
 ten a természeti jogot rövid ideig helyettesként taní-
 totta, azon évben a zágrábi akadémiához a természet-
 jog és magyar közjog rendes tanítójává nevezték ki.
 1845-ben pedig Zágráb megye rendi az ottani megyei
 törvényszék közbírájává választották s a rögtönítélő
 szék és a megyei levéltár rendezésére kiküldött megyei
 választmány tagjai közé emelték.

1845. nov. 22-én választotta a magy. tud. aka-
 demia az értekezési és előadásai által már akkor is
 kitünő nevű tudóst levelező tagjai közé, majd 1855-ben
 rendes tagjai közé vette föl. Értekezései, melyekkel
 székét elfoglalta: „az álladalom jogalapjairól” s „az

elővülésről” nagy hatást idéztek elő a tudományos
 irodalomban.

1846. szept. 13-án a pesti kir., 1848-ban pedig
 a gráci es. kir. egyetem jogtudományi karának tag-
 jai közé vétetett fel. 1848-ban a pesti egyetemen lett
 jogtanár, hol azóta jog és államtudományi encziklo-
 pédiát, bölcseleti és büntető jogot tanított. Egy ízben
 a legfőbb ítélőszék előadó-bírói állásával cserélte fel
 az egyetemi katedrát, de aztán megint visszatért a
 esős, melegítő lareszekhez, hogy folytassa a mun-
 kát, mely elismeréssel jutalmazá nevét. 1869-ben lé-
 pett a politikai térre. Első magyar irodalmi munkái
 a Századunk, Athenaeum, és Tudománytár folyóira-
 tokban jelentek meg.

Egyes értekezései közül nevezetesebbek: a
 Tudománytár 1842-43. füzetében „az észjogtudomány
 fejlődése és jelen állapotáról,” és aztán akademiái
 két bekezdésében. Ezenkívül emlékbeszédei Virozsil,
 Mittermayer stb. felett, a 70 es években tartott
 akademiái értekezése „az észjogtan egyetemi tanárai-
 ról” stb.

Sokkal becsesebbek azonban ezeknél kézikönyvei,
 melyeknek mind gyike több kiadásban torog a közön-
 ség kezén. „A jog és államtudományok encziklopédiája,”
 „Északjogi elő- és alapana,” végül „Büntetőjoga”
 ismertek ugy a magyar, mint a külföldi közönség
 előtt, s ha egyes elvek homályban hagyását be is
 kell ismerünk: a klasszikus rövidség és világosság,
 s mindenektől az összes szakirodalom figyelemmel
 való kísérése által e művek Pauler nevét halhatat-
 lanná teszik.

Paulernek, a jogtanárnak tanítványai legalább is
 10000-re tehetőek, kik valamennyien leguagyobb tisz-
 telettel voltak iránta. Előadási kitünő képessége min-
 dig tömötté tette auditoriumát, sok nevezetes férfi,
 ki már a közéletbe lépett, járt el előadásaira, hogy né-
 mely fontosabb kérdéstről meghallgassa nézetét. Tanít-
 ványainak mindegyike tapasztalhatta szívességét, tanács-
 sal, jóakarattal, gyakran anyagilag is segítette rajtuk.

1871 február 10-én lett vallás- és közoktatásügyi
 miniszter, mely állást azonban nemsokára 1872 szept.
 4-én felcsérélte az igazságügyi tárcazával, melyet 1875
 márczius 2-ig tartott meg, mikor is a Bittó-kabinet
 többi tagjaival együtt lemondott s visszatért tanszéke-
 hez; 1878 június 30-án ismét átvette az igazságügyi

A „SZABADKA” TÁRCÁJA.

Fiam halálára.

(Eichendorff)
 Künn messze kong az óra,
 Késő éjfére jár;
 A lámpafény is bányadt, —
 Kis ágyad vetve vár.
 A kósza szél bolyong még
 Csupán a ház körül;
 Mi itt ülünk, virrasztunk
 Hallgatva, egyedül.
 Ugy érzem: megjössz — hallszik
 Már lépteid zaja, —
 S mint eltévedt kis gyermek,
 Fáradsz térsz haza,
 Szegény, szegény bohó, én —
 Ki ezt is hiszi még! —
 Mi tévelygünk az éjben, —
 Otthon vagy már te rég!

Solymosy Lajos.

A báli ruha.

(Dramolett 1 felvonásban.)
 Schönthan Pál után írta Solymosy Sándor.

— Julia. (belép.) Asszonyom, a fodrásznő oda
 át vár a hálószobában, én meg elhoztam a csokrot.
 (A bálvirágcsokrot egy székre teszi. El.)

— Emma. A fodrásznő? — Persze ki is lehetne
 más — és én most hajam fésültessem, mikor az a
 gazember talán épp most cipeli zsákmányát barlang-

ába . . . oh, a világon nincs több olyan boldogtalan
 asszony, mint én! (Balra el.)

(A szin néhány pillanatig üresen marad.)
 — Jenő. (Nagy, zöld posztóba göngyölt csomag-
 gal, téli kabátban, felhajtott gallérral, kalapja mélyen
 szemébe huzva; — ruhája csupa hó.) Itt a ruha!
 Odaadjam? — de akkor teljesíti kívánságát és elmegy
 a bábra; most, szép Emma kezében vagy. —

— Julis. (középről.) Nini! nagyságos ur hozta
 meg a ruhát? Ideje is, asszonyom már kétségbeesve
 várja. Szegény, — ahogy az asszony frizirozza, olyan
 keserves képeket csinál a tükörbe, hogy sirva ne-
 lakadjon.

— Jenő. Képeket csinál . . . oh, Emma! (balra
 akar menni.)

— Julis. Nem szabad bemenni tessék
 csak a ruhát ide adni asszonyom nagyon
 hálás lesz érte.

— Jenő. Meg ne mondja, hogy én hoztam. Csak
 annyit mondjon, hogy egy névtelen emberbarát nemes
 arcvonásokkal, szemébe huzott posztókalappal
 — hallja ki ne fecsegye valahogy!

— Julis. (Nevetve bölint s a ruhával gyorsan
 balra el.)

— Jenő. Nevetségessé lennék előtte, ha meg-
 tudná, hogy kiszolgáltattam fegyvereit. (A középjáton
 el akar menni.)

— Julis. (belép.) Asszonyom nagyon szépen kéreti
 az ismeretlen, tessék addig várakozni, míg szívessé-
 gét személyesen meg nem köszöni.

— Jenő. Jól van. (Julis el.) Mégis — látni sze-
 retném s ott kint az utcán rettenetes állapotom volt
 Ájtart a hideg egészen s hogy felmelegedjem, hóem-
 bert építettem; kaptam is olyan náthát, beletelik két
 esztendő, míg megszabadulok tőle. — Ah, itt pompás
 meleg van! (leveti téli kabátját.) Dekerült is fáradságba
 meg attól az aluszékony, csigalassú varrónőtől kicsikar-
 hattam a ruhát. Hanem meg fog emlegetni tudom. —
 Még most sem lenne kész, ha erőlyesen fel nem lépek. —
 Mint rendesen magammal vittem kis revolveremet.
 (kihúzza zsebéből, nyugodtan.) „Sziveskedjék még
 ezen szalagot megerősíteni, — kérem, különben lövök
 — nem gondolja, hogy e redőn néhány öltés hiányzik
 . . . még épen öt golyós patronom van . . . egy,
 — kettő!” — Szegény leány reszketett, mint a nyári
 falevél s a halálfélelem kétségbeesésével kapott mun-
 kához, varrt örült sebességgel, — néhány pillanat alatt
 meg volt a mestermű; — összecsomagoltam, — ki a
 kapun, — kocsiba vettem magam mely vágatva
 röpitett idáig. — Azt gondolom, a mit tettem, lovagias
 és szép tett volt, de semmiesetre sem észszertű.
 Tulajdonképen megérdemel-e ez a szeszélyes asszony
 ilyen áldozatkésziséget. Szigorúan véve, ő engem el-
 ámitott. Midőn két évvel ezelőt Velenczében megismer-
 kedtem vele, — még akkor férje élt, — azt állította
 hogy többre becsüli a csendes otthon egyszerű örömeit
 a nagy világ lármás mulatságainál. Elmondta, hogy
 még nem volt báiban és a vallomás szemem előtt még
 egyszer oly szeretetreméltóvá tévé — már ritkaságá-
 nál fogva is. Ez elvonultság bizonyos szüzies varáz-
 szal vonta körül; — egy nő, ki bálókba nem jár, ki

tárczát, ezúttal már a Tisza-kabinetben. 1881-ben választásos belső titkos tanácsossá lett. 1871 óta képviselte a főváros első kerületét.

A tud. akadémiában 1874. május 28-án az akadémia igazgató tanácsának tagjává, 1880. nov. 22-én pedig az akadémia másodelnökévé választották és e tisztségről csak az utóbbi időben mondott le épp betegsége miatt és bármennyire igyekeztek rábírni, hogy vonja vissza lemondását azt nem volt hajlandó megtenni.

1867-ben, a koronázás alkalmával, a Lipót-rend lovagkeresztjével és 1875-ben ugyanazon rend nagy keresztjével tüntette ki ő Felsőge.

Szabadka, 1886. május 2.

Nevezetes nap Szabadka történetében 1886. május 2-ika; nevezetes, mert ma érkeznek hozzánk vendégekül az »Irók és Művészek Társasága« és a »Petőfi-Társaság.« Bármely városra nézve megtiszteltetés ez s mennyivel inkább az akkor, ha a két Társaság együttes működésben hangversenynyel egybekötött diszeloádást tart a Petőfi-iránti kegyelet öregbítés és a leendő »Petőfi-múzeum« megalakítása céljából! Ki az, ki a szabadság lánglelkű dalnoká iránt ne lelkesednék? ki az, ki ne óhajtana a »Petőfi-múzeumot,« melyben mindaz, ami Petőfire vonatkozik, szent ereklye gyanánt őriztetnék...? Senki...! Nincs e hazában magyar a Kárpátoktól le az Adriáig, kinek szíve a »Szabadság! Egyenlőség! Testvériség!« nevének említésekor lázasabban ne dobogna: már pedig ez eszmék és Petőfi egyet jelentenek; ez eszmékért élt Petőfi, mint költő, ez eszmékért küzdött és halt meg a csatatéren, mint haza fia!

A »Petőfi-Társaság« és az »Irók és Művészek Társasága« e szent eszméknek és a Petőfi kultusnak fölkenet papjai. Fogadjuk őket tárt karokkal és »Hozsanna«! kiáltásokkal! Szabadka legyen méltó önmagához s egy szívet-lelélekkel kiáltsa:

Isten hozott!

A budapesti vendégek névsora.

Komócsy József, a »Petőfi Társaság« elnöke. Siposs Antal az »Irók és Művészek Társaságának« elnöke. Tolnay Lajos a »Kisfaludy Társ.« »Petőfi Társ.« stb. tagja. Ábrányi Emil a »Kisfaludy Társ.« »Petőfi Társ.« tagja. Ábrányiné Weisz Margit a m. kir. opera tagja. Szabó Endre az »Üstökös« szerk. a »Petőfi Társ.« tagja. Szabóné Noga Janka ismert műíróné. Reviczky Gyula a »Függetlenség« dolgozó társa »Petőfi Társ.« tagja.

francia regényeket nem olvas — napjainkban ez szokatlan, megbecsülhetetlen kínos. Barátokká letünk. Az évad végével elváltunk, de leveleinkkel kerestük fel egymást. Milyen leveleket tud írni, abban a bájos irásmódozban mennyi új és meglepő tudulat áll rendelkezésére; már maga az az eredeti mód, amint vesszük rakja, valami elragadó kedves. . . . Van vagy ötven levelem tőle s mindenkinek más — más a címe: »Barátom!« — »Utítársam!« — »Vigasztalóm!« — »Árnyékom« — vagy hogyan és sosem esik ismétlésbe. Fél év múlva tudatta velem, hogy férje meghalt, — levélben mindig tudott valami kellemeset mondani. Ő gyászolt, én ujjongtam . . . persze csak belsőleg, — hisz úgy imádom. — . . .

Emma (báli ruhájában bahról.) Hogyan, — Ön itt?

Jenő. Igen, — csak úgy — véletlenségből, már tudniillik, — én vagyok az a valaki onnan az utczáról.

Emma. Valóban, ön állt ott lenni, míg én feltem, — aggódtam — . . . de hát nem akar az élet örömeihez visszatérni? —

Jenő. Odaletem hőmbert készítettem, — igaz, hogy kisujjamat megcsípte a fagy, — kár azért a hőmberért, ha elolvad; folyton emlékeztetne a nevezetes estére. — Látni akartam, mikor kocsiba lép és elhajt.

Emma. (mind a két kezét feinyújtja.) Ő derék, jó ember; rosszul tettem, hogy megrabolni akarám nyugalmától, mely önnek mindene. De győződjék meg

Inczedy László a »Népszázlója« társ szerk. az »Egyetértés« dolgozó társa. Hajós Zsigmond m. kir. opera tagja. Latabár Kálmán a nemz. színház tagja. Alszezi Irma a nemz. színház tagja. Alszeziné asszony (A. I. édesanyja.) Szendrői Szabó Lajos m. kir. opera tagja. Máté István hegedűművész. Rausch Károly a zenede tanára. Szabados Károly a m. kir. opera karnagya. Faludi Antal a nemz. színház tagja. Dolinay Gyula ifj. lapszerk. az »Irók és Művészek Társasága«-nak titkára. Jeszenszky Dániel kir. közjegyző. Szana Tamás »Magyar Művészek« cz. vállalat szerkesztője, a »Petőfi Társ.« titkára. Szolner Antal honvédelmi miniszteri titkár. Id. Szinnyey József m. kir. egyetemi könyvtári-ör. Kálóssy József kir. ügyész. Hentaller Lajos, m. kir. orsz. gyűlési képviselő, az »Irók és Művészek Társ.« igazgatója. Hentalleré Pauli Mariska. Dr. Turý Béla köz- és váltó-ügyvéd. Dr. Fenyvessy Ferencz orsz. gy. képviselő, az »Irók és Művészeti kör« választmányi tagja. Hajnik Béla ügyvéd. Hajnik Béláné. Olaj Lajos orsz. gy. képviselő. Dr. Szabó Alajos egyetemi tanár. Táborý Róbert a »Pesti Hírlap« dolgozó társa. Táborý Róbertné. Seffer László az »Egyetértés« segédszerkesztője. Vecsey Mór hírlapíró. Dr. Hidassy (Bruch) Pál hírlapíró. Dr. Rajncz Gyula ügyvéd. Cserhalmay Ferencz m. kir. honvéd tábornok vezérhadbiztos. Cserhalmay Ferenczné. Dr. Krajszik Ferencz a m. kir. opera tagja. Bényey István az orsz. színészegyesület igazgatója. Hevessy Balázs zongora-gyáros. Hevessy Balászné. Simonffy Kálmán zeneköltő. Dr. Kanyurszky György egyetemi rendes tanár. Komlósy Gyula hírlapíró. P. Szatmáry Károly a »Kisfaludy Társ.« »Petőfi Társ.« tagja. Dr. Lisznyay Elemér városi főorvos. »Nemzet,« »Pesti Hírlap,« »Budapesti Hírlap,« »Pester Lloyd,« »N. Pester Journal,« »Budapest,« és a »Budapester Tagbl.« lapok szerkesztői. Halasi Károly a nemz. színház tagja Dr. Gyomlay Gyula tanár. Somogyi Mór zongoraművész.

Értesítés.

A »Petőfi Társaság« és az »Irók és Művészek Társasága«-ának lerándulása alkalmából tartandó ünnepélyek sorrendjére vonatkozólag

I. nap. Megérkezés I. hó 2-án délután 5 és fél órákor a vasuti indóházhoz, fogadva a város közönsége által és a vendégek elszállásolása. Esti 7 és fél órákor a színházban művészi diszeloádás, melynek bevégeztével

róla, én is kész vagyok az áldozatra, hanem aztán méltányolja is kellőleg. (a kandallóhoz lép s két karszékot húz egymásmellé.)

Kérem. . . .

Jenő. Hogy tetszik. . . .

Emma. Újjunk a kandalló mellé, mint a francia vigjátékírók szellemes párai tenni szokták. Uram. . . (helyet mutatva leül.)

Jenő. Asszonyom! . . . (leül.) Tudja e, hogy így gyönyörű szép! —

Emma. »Diszkótésben, aranymetszéssel!« . . .

Jenő. Ön sosem volt ily szép, Emma és én visszavonom minden állításomat a bált illetőleg.

Julis. (középről.) Asszonyom, a kocsí itt van!

Emma. Nincs rá szükségem, elmehet! (Julis közepe el.)

Jenő. (felugorva.) Ah, dehogya! Épp most és így kell bemutatnia magát. Az én önzéseimnek is van határa, — lássa önt más is, — engem majd megirigyelnek, ez lesz boszúm. — (az ablakhoz fut, felkiált.)

Kocsis, várjon! (Emmának karját nyújtja.)

Emma. Le akar kísélni a kocsig?

Jenő. Hódításainak tanuja akarok lenni — a bálba kísérem. — A tanuról ugyan lemondok. . . valami szerencsétlenség történhetnék. . . .

Emma. Csak a francia négyest ha én kérem.

Jenő. Teljes elragadtatással, — de ugy-e fog sugnia

Emma. Szívesen Menjünk!

(A függöny lefordul.)

a »Hungária« szálloda nagytermében ismerkedési estély és ezt követő táncz.

II. nap. Gyülekezés délelőtt 10 órákor a »Pest« szálloda dísztermében, honnan 11 órákor indulás lesz különvonattal Palicsra.

Társasbéd délután 2 órákor, melyre jegyek előre válthatók Székely Simon könyvkereskedésében. Ezt követőleg népünnepély rendeztetik, a mely alkalommal a szabadkai népviselet és tánc (csárdás és kóló) lesz bemutatva tambura és dudaszó mellett a vendégeknek.

Este 8 órákor közvacsora bográcban főzött paprikásból. Végül táncz a visszaindulásig. A visszaindulásról külön vonaton gondoskodva van.

Nagyérdemű közönség! Midőn Szabadka városát a Petőfi-társaság és az írók és művészek társasága látogatásával megtisztelti, bizton reméljük, hogy közönségünk Szabadka jóhírnevéhez méltóan minél nagyobb számban fog megjelenésével az ünnepély emeléséhez hozzájárulni.

A rendező bizottság.

»A budapesti írók és Művészek Társasága« s a »Petőfi-Társaság« kis körös szabadkai kirándulásának programja:

I. A kis-körös program.

1. Indulás május 2-án reggel 7 órákor a kerepesi magy. államvasut indulóházából külön vonattal. Megérkezés Kis-Körösre két óra lefolyása alatt, azaz d. e. 9 órára. Rövid látogatás egyes családoknál. (Elszállásolás nem lesz szükséges.)

2. Kis-Körösön d. e. 10 órákor, Petőfi emlékének szentelve, felolvasó és művészi előadás. Felolvasást fognak tartani Siposs Antal, Komócsy József, Szana Tamás, Hentaller Lajos, esetleg még többen is. Ez alkalomra irandó költeményeiket fogják szavalni: Ábrányi Emil, Szabó Endre, Reviczky Gyula. Ezek mellett közben és befejezésül jönnek Petőfi-dalok, ének, hegedű és zongora által előadva közreműködésre felkérendő művészek s művésznők által. Az előadás befejeztével tartunk, s a begyűlt összes jövedelem a Petőfi-ház örök időkre való fenntartása alapjára fordítatik.

3. Előadás után a Petőfi-ház megleltése, a vendégkönyv bejegyzése. Végül, abban a szobában, melyben Petőfi született, a »Petőfi Társaság«, az »Irók és Művészek Társasága« választmánya, továbbá Kis-Körös város hatósága, egyházi előjáróságai és az ottani intelligencia által tartandó közös értekezlet a Petőfi-ház jövő sorsáról s egy Petőfi-múzeum szervezéséről.

4. Délután 2 órákor a vasuti indulóházról társasbéd, pontban 5 órákor tovább utazás Szabadka felé.

II. A szabadkai program.

1. Megérkezés Kis-Körösre egy órai utazás után, tehát 6 órákor a rendes gyorsvonattal. Elszállásolás.

2. Este fél 8 órákor a városi színházban diszeloádás, mely felolvasásokból, szavaltokból, ének, hegedű- és zongora-előadások, végül egy I felvonásos kis vigjáték előadásából áll. A Kis-Körösön résztvevő előadók és művészek itt is közreműködnek, kivülök még a szindarab művészei. Az előadás egész jövedelme a Petőfi-ház fenntartási alapra fordítatik.

3. Előadás után ismerkedési estély a Hungária szállóban, ugyanott tánczvigalom.

Május 3-án.

Kirándulás külön vonaton május 3-án reggel Palicsra, csónakázás a tavon, halászat, majálisi multság, délbén társaslakoma. Délután nagy népünnepély, rögtönzött koncert; este tűzijáték a tavon. Visszatérés külön vonattal 10 órákor.

— A budapesti »Irók és Művészek Társasága« és a »Petőfi Társaság« által. Városunkban I. évi május 2-án (a mai napon) a városi színházban rendezendő diszeloádás programja: I-ső szakasz.

1. Petőfi él. Költemény, írta és szavalja: Komócsy József. 2. Petőfi. Költemény, írta és szavalja: Ábrányi Emil. 3. Szabadka városa. Költ., írta és szavalja: Inczedy László. 4. Petőfi életéből. Irta, és felolvassa: Tolnay Lajos. 5. Vándor uton. Költemény, írta és szavalja: Szabó Endre. 6. Puk Mihalý tréfás hős költemény. Irta és felolvassa: P. Szatmáry Károly

7. A szív. Költemény, írta Reviczky Gyula, szavalja: Faludi Antal, a nemzeti színház tagja. II-dik szakasz.

8. Egy kis vihar. Vigjáték I felvonásban. Irta Dreyfuss, Férj Latabár Kálmán, a nemzeti színház tagja. Feleség Alszezi Irma, a nemzeti színház tagja. III-dik szakasz. 9. Dalok. Előadja: Ábrányiné W. Margit, a m. kir. opera tagja, zongorán kíséri. Somogyi M. 10. Nagy ária. Előadja: Hajós Zsigmond

a m. kir. opera tagja, zongorán kíséri: Szabados

a m. kir. opera tagja, zongorán kíséri: Szabados

a m. kir. opera tagja, zongorán kíséri: Szabados

Károly. 11. Ünnepi ábránd. Szerzette és zongorán előadja: Sipos Antal. 12. Petőfi-dalok. Előadja: Szendrői Szabó Lajos, a m. kir. operaház tagja, zongorán kíséri: Somogyi M. 13. Magyar dalegyveleg. Hegedűn előadja: Máté István, zongorán kíséri: Gaál Gyula. A II-ik és III-ik szakasz között Ünnepi nyitány Wagner Lohengrin-jéből, Gaál Ferencz karnagy vezetésével, a szabadkavári zenekar által. Helyárak: Alsó- és középpáholy 5 frt, Felső emeleti páholy 3 frt 50 kr., Tümlásszék 1 frt 50 kr., Zártszék 1 frt Földszint 50 kr., Tanuló- és Garnisonjegy 30 kr., Karzat 20 kr. Az egész jövedelem a kis-körösi Petőfi születési háznak, állandó tartantási alapjára fordították. Kezdeté 1/28 órákor. A hangverseny-zongorát Hevessy Balázs budapesti zongoragyáros szállította.

Konzorcium-e vagy igazgató!?

(Ajánlva a helyb. színhelyi bizottság és a tanács figyelmébe.)

Színházunk ügye a hosszú vajúdások után a végső elhatározás döntő napjához ért. A pályázat május 5-ig hirdettetett ki s pár napra tanácsunk felelősségteljes határozatot hoz. Ép azért szükségesnek veltük a Pesti Hírlap ez ügyre vonatkozó praktikus cikkét Zöldi Márton tollából kivonatban közölni. E cikk nem helyi érdekű, nem lokális szempontból iratott általános igazságokat tartalmaz; íme főbb vonalaiban:

„A vidéki színházakat fenyegető komoly válságot valóban minden más expediens inkább van hivatva elhárítani, mint a konzorciumakkal való igazgatás. Erre bennünket, kik a dologgal komolyan foglalkoztunk, unós-untig megtanított a tapasztalat. Láttunk csak a legutóbb lefolyt tíz évben vagy husz konzorciumot alakulni, némelyike igazán tisztességes intelligens elemekből rekrutálta magát össze, de egy évig egyik sem birt fennállani.

Ott volt például a Bényei — Takács-féle konzorcium. Külön mindegyikük kiváló direktori talentum, kik a színházterületen figyelemre méltó sikereket voltak képesek aratni, míg mint konzorcium alig tudtak egy nyári szezont keresztül kiadni, s midőn télire megkapták előnyös feltételekkel a miskolci színházat, valamennyi tagjuk cserbenhagyta őket, nem bizalmatlanságból, hanem egyszerűen praktikus érzékből: láztak a konzorciumtól.

És ennek a magyarázata a lehető legtermésesebb. Egy színház sikeres vezetésének első feltétele — sine qua non-ja, a szigorú felelősség. Ezt pedig a konzorcium, hol gyakran 10 embernek (a konzorcisták családtagjait is bele kell számítanunk) személyes érdeke, szereplési vágya, hamis ambíciója stb. kereszteli magát a társulat valódi érdekeivel, tartantani nem képes. Hát lehet-e azt csak képzelni is, hogy konzorcistának a felesége harmadrendű szerepet játszik, vagy hogy egy konzorcista ne szombati napon és ne a legjobb kassza-darabot vegye jutalmjáért, s hogy egy harmadik konzorcistának énekesnő felesége megtűnjön maga mellett egy másik énekesnőt, ki kevésbé énekel hamisan, mint ő, s kit a közönség mégis jobban kedvel.

Ezek az apró bajok, melyek elosorolásával hosszú foliánokat lehetne megtölteni, örlik meg a konzorcisták életképességét, noha első tekintetre az igen egészséges instituczióknak látszik. Csak hogy ez a látszat veszedelmesen csal.

De van a konzorcionális társulatoknak egy más hibája is, igazi szervi baj, s ugyancsak kontár orvos legyen, ki annak alapján ne állapítsa meg a halálos kimenetel diagnózisát.

A konzorcistáknak ugyanis üzleti tökéjük és színhelyi szelvényük nincs. Első dolguk tehát, hogy fognak maguknak egy bukott vagy kimustrált direktort, kitől kölcsön vesznek színhelyi kellékeit és fizetnek érte előadásanként 2—3 frtyi díjt. Mi hát ez tulajdonképen? Semmi más, mint egy részvénytársaság, mely egy rendkívüli kétes vállalatot uszora kamattal kezd meg.

És ebbe a rendszerbe szerelmesek az új tanácsos urak, ezért törtek bajnoki lándzsákat, tartván szép szónoki figurákban bővelkedő beszédeket, minőket a színhelyi egyesület tanácstermének falai valóban soha sem hangzottak vissza.

Hiszen a rendszernél sokkal egészségesebb a proporcionális társaság institucziója, hol minden tag művészi képességének arányában kapja fizetését. De ez is figyelemtelenség, mert az igazgatóknak köztölt marsrutája volt, tette lehetetlenné s egy rossz viccz igen jól jellemezte, mondván: a proporcionális társulatnál a „pró” a tagoké, a „porczió” az igazgatóké.

És ezek alapján van-e okunk, sőt mondhatnám: van-e jogunk remélni, hogy a konzorciumok több erkölcsi és anyagi garanciát nyújtanak, mint az igazgatók, hogy a felelőség erősebb érzetével fogják az egyesület és a nyugdíj iránti kötelezéseiket teljesíteni. Hiszen a konzorcista, ha meg bukik, egyszerűen elszere-

ződik, sem nimbusza, sem anyagi érdeke erősebb károsodást nem szenved. Miért törné tehát magát? Mig ellenben az igazgató, ha megbukik, az tönkre ment ember s épen ez a tudat teszi őket a küzdelemben néha herosokká. Igaz, hogy hőstettük nagy része abból áll, hogy adósságot csinálnak, de végre is nagyon jól tudják, hogy gyakran egy kölcsön, vagy egy ügyesen véghez vitt bérlet 50—60 embernek existenciáját állítja talpra.

E sorokhoz nincs mit tennünk. Olvasóink és a színhelyi bizottság tagjai s tegyék meg legjobb belátásuk szerint ajánlatukat s határozzon a tanács lelkiismeretesen a nagy közönség érdekeinek megfelelőleg.

KÖZGAZDASÁG.

— A „Magyar-Francia Biztosító-Részvény-Társaság” folyó évi április 17-én Bittó István öccsének elnöke alatt 1885. évi rendes közgyűlést tartotta meg.

Az igazgatósági jelentés kimeli, hogy a folytatólagos gazdasági válság és az általa minden téren előidéztet forgalmi pangás a biztosítási üzlet menetére is — ez a termelői és kereskedelmi tevékenység legfontosabb ágazataival minden más üzletnél szorosabban lévén összenőve — béműtő és sok tekintetben hátrányos hatást gyakorolt. Eme sajnálatos tény több-kevésbé a legtöbb biztosító-társaságnak mult évi zárszámadásában meggyűző kifejezésre talált és ugyanazért megelégedésre szolgál az igazgatóságnak, hogy oly eredménnyel léphet a közgyűlés elé, mely a lefolyt és általános-ságban kevésbé kedvező biztosítási üzletre és különösen a jég-árazat passív eredményére tekintettel kielégítőnek mondható, s hogy azon kellemes helyzetben van — a tartalékok több, mint elégségesen történt javadalmozása mellett — a mult évihez hasonló magasságú osztalékok fizetését javaslatba hozhat. Az igazgatóság újabb bizonyítékát véli ebben látni az üzlet szilárd alakulásának, mely kevésbé kedvező viszonyok között is megfelelő jövedelmezést helyez kiállításba.

A tüzbiztosítóknál a nyersdij bevétel 4,462,375 frt 52 kr. (az előző év 4,304,151 frt 55 kr. ellenében) tehát 158,223 frt 97 krral többet eredményezett; folyó kockázatokra teljesen tehermentesen 934,776 frt díjtartalék, (a tiszta díj 38%, ja 2%, kal több, mint az előző évben és 115,000 frttal több a tapasztalatszerűleg szükségesnél) függőkárakra pedig 264,605 frt tartalék lett visszahelyezve; az üzletág maradványa 111,783 frt 35 kr.

A szállítványbiztosítás 1,647,558 frt 35 kr nyersdij bevétel (a mult évi 1,829,317 frt 51 kr. ellenében) tehát 128,759 frt 16 krral kevesebbet tüntet ki; folyó kockázatokra tartalékul 174,111 frt 12 kr. és függőkárakra 203,940 frt helyzetet kiadta, az üzletág tehát 51,310 frt 10 kr nyereséget eredményez.

A kimutatott díjbevételek esiként az indirectüzlet lassanként való feladásának és a már majdnem teljesen szervezett direkt üzlet csaknem kizárólagos művelésének következménye.

A jégbiztosításnál nyersdijában 795,663 frt 36 kr. (a mult évi 958,357 frt 98 kr. ellenében) 162,694 frt 62 krral kevesebb bevételre ért. Ez üzletág 29,719 frt 71 kr. veszteséggel járt, mely kedvezőtlen eredmény a mult év, számos és érzékeny károkat okozott, reidkivüli időjárásának tulajdonítható. A földtermek árának alacsony-sága természetesen a biztosítási érték esiként és ezzel kapcsolatban a díjbevételek megfelelő kevesbülését vonta maga után.

Az életbiztosítás 1885. végével 9985 kötvénnyel 19,106,463 frt öke s járadékot szelő biztosítási állagot tüntet ki. Az 1885. évben 97,000 frt összegig felmerült káresetek 36,221 frttal maradtak a várható halandóság alul, díjtartalékul 1,428,781 frt 80 kr. (343,761 frt 56 krral több, mint az előző évben.) Ezen ágazat nyeresége 45,014 frt 62 kr tesz.

A társaság 1885. december 31-én az elemi biztosítási ágában 1,108,167 frt 42 krral, az életbiztosítási ágban pedig 1,428,781 frt 80 krral, összesen 2,636,948 frt 22 kr díjtartalékkal, azonkívül 1,434,314 frt 35 krral a jég, árfolyamkülönbséti és nyeresémi s külön tartalék fölött rendelkezik, ami 5,069,914 frt 89 krral emelkedést jelent. Valamennyi ágazat tartalékai összesen 439,501 frt 15 krral ragnak.

A társaság által folytatott valamennyi biztosítási üzletág díjbevétele a lefolyt évben tett 7,574,439 frt 01 kr.

A mérleg 357,692 frt 06 krral tisztanyereséget tüntet ki melyből az alapszabályilag előírt tartalékok és díjazások levonása után osztalékul részvényenként 30 frank — 6% arányban fizetetik.

Az igazgatósági jelentéshez fűzött üzleti jelentésből kitünően a társaság fenállása óta díjalkban 33,811,321 frt 86 kr bevételre és károkat 23,547,422 frt 77 krral fizetett ki; díj és egyéb tartalékokra pedig — a függőkárakban tartalékolt 493,501 frt 15 kr nem is számítva, 4,071,162 frt 57 krral gyűjtött. — A teljesen befizetett részvénytöke 4 millió frt aranyban.

Különfélék.

— Törvényhatósági közgyűlésünk mult hó 28. és 29. napján tartatott meg azon tárgysorozattal, a melyet lapunk mult számában közöltünk. Az első napon főispánunk Jankovich Aurél ur öméltsége elnököl, a második napon pedig Mamuzsich Lázár polgármester ur. A közgyűlést első sorban is látogatottá és érdekessé tette a főgymnasiumunknál üresedésbe jött rajzoló geometriai tanszék betöltése; a névszerinti szavazásnál Markovics Sándor id. hely. főgymn. rajz-tanár 73, és Solymosy Lajos tanítónő képezdei tanár 42 szavazatot kapott; így Markovics Sándor 31 szavazattöbbséggel választatott meg. — A közgyűlés kiemelkedő mozzanatát képezte Mamuzsich Agoston bizottsági tag indítványa, a mely szerint elhatározatott, hogy a május 2-án érkező irókat és művészeket a hatóság, a városhoz illő ünnepélyességgel fogadja, elszállásolja és a palicai fürdőben megvendégeli. — Tárgyalatott továbbá nagy érdeklődés közepett a belügyminiszteriumnak a városi árvaszék szervezésére

vonatkozó leirata a mely alkalommal a főispán, nagy figyelemmel kísért beszédet mondott, melyben a közgyűlésnek különös figyelmébe ajánlotta, hogy ezen fontos közigazgatási ág újjászervezésével járó áldozatoktól s a személyszaporítással járó költségektől ne idegenkedjék. — Több kevésbé fontos tárgy elintézése után a közgyűlés befejeztetett.

— **Eljegyzés.** Dr. Sziklai Soma ügyvéd és helyettes közjegyző f. hó 1-én váltott jegyet a művelt és bájos Strasser Bella kisasszonnyal. Lapunk dolgozó-társának emez eljegyzési híret annál nagyobb örömmel közöljük, mert tudjuk, hogy e házasság nem a szokásos érdeklázásoknak lesz egyike, hanem mely vonalmon épül. Árnyaltalan boldogságot kívánunk a nászpárnak.

— **Ringhófer Lajos** török-kiszárai kir. aljárás-bíró s tartalékos honvéddandnagy a mult napokban váltott jegyet a szép és kedves Vizner Juliána kisasszonnyal. Folytontartó boldogságot kívánunk.

— **Dr. Molnár Gyula,** a „Zombor és V. déke” szerkesztője ellen a köz. hadügyminiszterium által sajtóvétség miatt emelt vádnak Budapesten a Fortunában nyilvánosan tartandó esküdtészi tárgyalása f. évi május hó 3-án leend: Lapunk szerkesztője, mint tanu e tárgyalásra Czárán vizsgáló bíró által szintén megidézett. A tárgyalás részleteiről lapunk jövő számában fogunk megemlékezni.

— **F. Hegyi Aranka** az itteni rövid tartózkodása alatt husvét hétfőn közreműködött a szt. Theresia főtemplom 10 órai miséjén, Bach-Gounod híres Ave Mariáját adván elő, Farkas József ur hegedű-és Gaál ur orgonakísérete mellett. Főlöszleges mondanunk, hogy a derék művészeti szép és csengő hangjával csak emelte az isteni tiszteletet. Isten áldja meg mind a két kezével e szeretetreméltó művésznőt, ki valahányszor városunkat tiszteli meg jelenlétével, mindannyiszor meg nem feledkezik egyházunkról sem. Fogadja e nemes tetteért városi közönségünk elismerését és hálaát. — Husvét vasárnap és hétfőn Gaál F. ifjú karnagyunk egy új miséje adatott elő, melynek Benedictus soloját kedvelt énekesünk Z. J. J. ur énekelte, érvényre emelve egy a mű szépséget, valamint phoenomenalis terjedelmű szép, kellemes és erős hangját is. A mű többi részeiben közreműködött Ódry K. ur is, ki kicsi, de igen kellemes baryton hangjával különösen az „Agnus”-ban tündökölt; továbbá dr. Brenner ur, Ilankovits A., Csisztay T., Vass L., Martinovics J. K. r. o. I. kisasszonyok, kik szintén hozzájárultak a remek mű praecis előadásához. Gaál fáradhatlan buzgalma karnagyunkat ugyan az első helyen kellett volna kiemelnünk, ki ez új szerzeményével nemcsak inventiója gazdagságát, a rythmikai kombinációk mély tudományu contrapuncticus kidolgozását, valamint a meglepően harmonizált vallásos jellegű melodiák ügyes hangszerelését, de egyszerűsége kitünő vezénylési képességét is ujjolag mutatta be. Szolgáljon neki vigasztalásul a szent írás eme mondata: „Utolsó lesznek az elsőek.”

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter dr. M. R. g. Ede zombori rendes tanárt az állami főgym. h. igazgatójává nevezte ki.

— **A tankerületi főigazgatók értekezlete,** dr. Klamarik János osztálytanácsos elnöke alatt, öt napig tartott. Az értekezlet nemcsak paedagogiai és adminisztracionális kérdésekkel foglalkozott, hanem szóba kerültek a felekezeti és nemzetiségi momentumok is. Részletesen tárgyalatott a középiskolai rendtartás, az ifjusági könyvtárak és önképző körök ügye, a magántanulók ügye. Elhatározatott a tanári szak-és osztályjelentések egyszerűsítése, végül megállapított a középiskolai orvosok és egészségtan tanárok számára szükségelt utasítás. Minden középiskolának lesz orvosa, teljes középiskolákon 200, nem teljes középiskolán 100 frt tiszteletdíjjal. A teljes középiskolában az orvos a VII. és VIII. osztálybeli önként vállalkozó tanulóknak elő fogja adni, szorososan alkalmazkodva az iskola műveléséhez, az egészségügyet is. **Egy szabadkai kereskedőből** — írja a Bácska — álló szövetkezet megvette volt Gromon Dezső államtitkárnak a Bácskában fekvő Vajszka és Bogyán nevű jószágait s a több mint másfél milliót kitevő vételért részletekben kellett volna törleszteni. Minthogy azonban nehezebb esett a pénz pontosan előteremteni, megbizta a szövetkezet élén álló ügyvédet, hogy nézen valami töképezés után, aki hajlandó volna a birtokokat a velejáró kötelezettségekkel s illő kárpót-lás mellett átvenni. Az ügyvéd Budapestre ment s érintkezésbe lépett egy Reich nevű ügynökkel, ki nyomban Bácsba utazott s ott egy másik, Hochmann nevű ügynökkel együtt csakhamar talált vevőt gróf Dobrzenszky személyében, ki hajlandóan nyilatkozott a birtokokat megvenni. Készpénze ugyan nem volt, de elég biztosítékot tudott nyújtani s így a szabadkai ügyvéd egyezsége lépett vele. Dobrzenszky gróf tehát vele s két ügynökkel leutazott Szabadkára s ott azonnal átíratva a két birtokot a maga nevére, a két ügynöknek pedig — a közvetítési díj fejében ígért

50,000 forint helyett a birtokain való halászati jogot adta át, melyet azok csakhamar el is adtak. Reichnak azonkívül adott egy 5000 frtos váltót is, hogy a szabadkai közvetítő ügyvédnek és nevének vegyen az ő nevében ajándékokat, minthogy pénzzel megsérteni nem akarta. Reich azonban, úgy látszik, nem volt megelégedve a kapott busás közvetítő díjjal s e váltót is megtartotta magának. Dobranszky gróf azonban nyomára jött e sikkasztásnak s a napokban fenytő jelentést tett a budapesti kir. törvényszéknél, mely a vizsgálatot el is rendelte s annak vezetésével Jovanovics István bírót bízta meg.

— **A király legújabb arcképe.** Gelli Ede osztrák festő a király arcképén dolgozik s e czélra a bécsi Burgban két szobát rendeztek be neki műteremnek. A kép mult hó 14-én elkészült, s ugyanakkor a király Trautmansdorf gróf főkamarmester társaságában — annak, s a művész egyes képeinek megszemlélése végett látogatást tett a műteremben. A király teljes megelégedését fejezte ki a művésznök a sikerű arcképért, mely nemcsak hasonlatossága által tűnik ki, hanem azzal is, hogy nincs semmi háttéré. A király életnagyságu alakján kívül mit sem láthatni a képen, egy asztalkát, sőt még a zöldtollas tábornoki kalapot sem. A király a szokásos szürkés-kék kabát felett sűrű köpenyt visel, mely mellén oly módon van nyitva, hogy az ott diszkrét négy rendje — az arany gyapjún kívül a hadi érem s két más egyszerű keresztcske — kilátszik. A köpeny a mellen jobb és balról egy kissé fel van hajtva, úgy hogy piros belését megláthatni. A király bal kezét a kard markolatán nyugtatja, míg egyenest lecsügő jobb kezével a köpenyt fogja. A fej fődelen. A kép a király engedelmével a jövő hónapban a bécsi művészek házában ki lesz állítva.

— **Szinigazgatói engedély.** Az orsz. sinészeti igazgató-tanács a Beödy-féle 28 tagú konzorciumnak igazgatói engedélyt adott.

— **Tengerre magyar!** A fiúmai és eskir. tengerészeti akadémiában a következő iskolai év kezdetével (szeptember hó 16.) előreláthatólag 50 egészen ingyenes és féldíjmentesen kincstári és fizetéses hely fog betöltetni.

— **Az orsz. képviselő választói jog.** A belügyminiszter közzétette felhívja a központi választmányokat, hogy a jövő 1887. évre érvényes választó névjegyzékek összeállítására iránt ez intézkedéseket kezdje meg.

— **Mennyit ér a magyar ember?** Ezzel a kérdéssel foglalkozott György Aladár a fővárosi iparosok körében tartott felolvasásban Gyarapodás és felvirágzás tapasztalható minden téren. Virágzik gyarapodik közoktatásügyünk, melyet még nemrég a legrosszább szemügyre is kedvezőtlen szinben láttunk; ma már biztosított vagyona a 100 milliót meghaladja, kiadása pedig 20 millióra rug, melynek egy tized részét azonban magánzók adománya képezi, a mi azt mutatja, hogy közoktatásügyünk még mindig fejlődik. Virágzik és gyarapodik irodalmunk, mely tudósok állítása szerint ma már tekintélyes helyet foglal el a világírodalomban, — a kisebb nemzetek közül csak a hollandok és svédok irodalma haladta túl. S végre vagyonsodunk is, bármit állítanak a kislelkűek. Csúpan a fővárosban több mint 100 millióos van, részben magános, részben társulat, s ezek között két magyar intézet, az első hazai takarékpénztár és a földhitel

intézet valóságos hatalom. S ez örvendetes gyarapodás igazolni látszik Bismarcknak azon jóslatát, hogy gyorsan közeledik az idő, mikor a monarchia központja, hol a szellemi élet összpontosul, Budapest lesz.

— **A Mattei gróf csodaszereinek,** az ugynevezett vörös, sárga, zöld, kék villámosságoknak áru-lását úgy a magyar, mint az osztrák kormány eltiltotta. Széhhámossága bármily kézzel fogható volt, még művelt embereket is meg tudott nyerni e legújabb babonáságnak s pl. egy szombathelyi gymnasiumi tanár fordította le jobb ügyre méltó buzgósággal és őszinte meggyőződéssel Mattei könyvét. Az eltiltott szerek a közönségnek nem csak a pénzt fogyasztották hanem a belejük vetett bizalom miatt az egészség kellő visszazseresének, a betegségek kellő gyógyításának elhanyagolására is hatottak.

— **Francis W.** a „London szálloda“ bérloje Budapestben t. é. május 1-től átveszi a Budapesti közismeretes „István főherceg“, szállodát, a melyet teljesen új és elegans butorral berendezett, hogy t. vendégeinek kívánalmait kielégíthesse. A mint tudomásul kaptuk, Francis ur kitűnik szeretetreméltósága által és igyekeznü fog vállalatát olosóság és solid kiszolgáltatás által emelni, mire t. olvasóink figyelmét különösen felhívjuk.

— **Kalaposok sirjatok!** A Jildiz-kjósok tündérpalotában, ahol II. Abdül Hamid ő felségét népének szeretete és negyedfél zászoláj őrzi, nemrég nagy művészteremtés volt. Nem foglalkoztak ugyan Kelet-Rumélia visszahódításának kérdésével, még kevésbé folyt a vita azokról az utak és módokról, amelyek a porta hitelezőit ki lehetne elegendeni, sokkal fontosabb dolga volt a Divánnak. Azoknak a szomorú okoknak megállapítását tűzte ki czéljául, amelyek az oszmán birodalom hanyatlását az újabb időkben előidézték. A Seik-ül Izlám — a török római pápa — nemsokára ki s sütötte, hogy a különböző szerencsétlenségeknek egyéb oka sincs, mint azok az átkozott ezilinderkalapok, melyeknek viseletére némely idegen udvarokhoz kiküldött török diplomaták vetemedni merészeltek. A fő eunuch ő magassága rögtön hozzájárult ehhez a böles megjegyzéshez, mire a fényes gyülekezet rámondta, hogy „bismillah“ (isten neki), azután meg „masullah“ (isten akarata) s kiállítottak egy gyönyörűséges szép, kalligraphiailag rajzolt iradét, amely az illető diplomatának eltöltte az istentelen cilinder viseletét s élet-fogytiglani „jez“ re írt a török birodalmat. S ha a fényes arcu padisah parancsol, alattvalói engedelmesskednek s így az európai fővárosok kalaposai néhány előkelő „kuncsaft“ tal szegényebbek lesznek.

— **April hóban Szabadkán elhaltak nevei.** Báty Erneszt 5 éves, Fabján Róza 3 hts. Vukovits Róza 1 hnp. Kovács Örsze 2 és fél éves, Lévai Gyula 3 hts. Krimpócs Czili 6 hts. Hornok Maria 5 éves, Gulinovits Péter 28 éves, Peits Maria 17 éves, Faiszi Julius negyedéves, Neoresits Alajos 7 nps, Vojnits Kortmis István 6 éves, Rucsák Tona fél óras. Burtus sz. M. száros Maria 78 éves, Horváth akasztai sz. Mamuzsits Teréz 63 éves, Gera Jozsef 35 éves. Petrity Matild 26 éves, Böhm Félix 5 hts. Görög Mihály 75 éves, Szabó Örsze 33 éves, Csóvins Máté 63 éves, Báty Máté 3 éves, Sárkány Béla 8 nps. Vaszilyev Milán 1 hnp. Ipkovits Ivandekits Miklos 3 hnp. Mészáros sz. Janiga Krisztina 38 éves, Zvekity Radoszlav 10 hts. Keeskés Mihály 13 éves, Ocsits Kálmán 46 éves, Bassits patkovits Pávka 5 naps, Sztipánsevits Mária

4 éves, Czedler Róza 3 hts. Eöldvári Mária 2 éves, Simits Márk 18 nps. Tóth Takács András 66 éves, Kulunesits József 28 éves, Tikviczki Mária 6 hnp, Szalma Béla 6 nps, Szekulity Pál 4 hnp. törvénytelen. Dér István 18 hnp. Csajkás sz. Hegedüs Julis 63 éves, Futó Mihály 3 éves, Agócs Péter 4 éves, Nyeső Pál György 14 nps. törvénytelen. Szekenderovits sz. Balázsévits Anna 48 éves, Bassits patkovits Czili 14 nps. Szalai József 66 éves, Kovács József 55 éves, Szloboda Márton 38 é. Csik István 3 é. Vujkovits L. M. 3 éves. Garai István 37 é. Varga Pál 60 é. Ojusz Mátyás 5 nps. Tóth Ludasi szül. Kolonits Teréz 74. é. Tam-bász L. zika 8 nps. Rosnyik szül. Birkáss Katalin 60 é. Ábrahám Antal 21 é. Vojnits Miatovits sz. Vojnits Tunits Kata 28 é. Barta József 57 é. Vukmanov Sándor Márk 1 hnp. Pavlukovits Mária 9 hnp. Bende József 2 é. Mamuzsits János 81 é.

Nyilt-tér.*)

Dr. Brenner József ügyvédi irodáját VI. kör 13 számú, Józ Feresi-féle házba (Terézia tér) helyezte át
*) E rovat alatt közlötökért nem vállal felelőséget a Szerk

Felelős szerkesztő: SZIEBENBURGER KAROLY.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

Felhivás!

„Magyar Francia Biztosító Részvény-Társaság“ Budapestben.

Teljesen befizetett alaptőkéje 4 millió forint aranyban.

Különléle tartalék tőkét 4.071,163 frt 57 kr.

Van szerencsém a nagyjérdemű gazdalközönséget a legelőnyösebb díj és feltételek mellett

jégkár elleni

biztosításra felhívni.

Kötök ez ágazatban is hat éves biztosításokat a hatodik év ingyen élvezése mellett oly felekkel, kiknek évi díj fizetményük legalább 200 frtra rug.

Tisztelt feleim közül ez évben már öten élvezik hat éves biztosításuk után — a fenálló szabályok értelmében — az ingyenes évet.

Kiváló tisztelettel

Sümeghi Ferencz

a magyar francia biztosító társaság főigényőke.

HIRDETÉSEK.

„István főherceg“ I. rangú szálloda.

Van szerencsém a főbb úri rendek és a t. cz. utazó-közönséggel tudatni, hogy az

„István Főherceg“ szállodát

Budapestben, Ferencz József-rakpart, a magy. kir. tud. Akademia közelében átvettem és semmi költséget sem kiméltem, hogy ezt teljes új berendezés megszerzése által egy elsőrangú szálloda magasságára emeljem és ezáltal ennek régi hírnevét továbbra is megszilárdítsam.

Midőn tehát szállodámat a főbb úri rendek és a t. cz. utazó-közönség kegyes figyelmébe ajánlom, főtörekvésem lesz a t. vendégeim megelégedését olosóság, tisztaság és pontos kiszolgáltatás által megnyerni és megtartani és ennél fogva kérem új vállalatom támogatását, mely tisztelettel

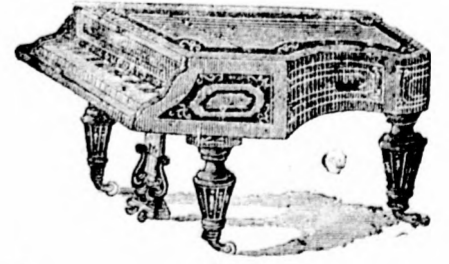
Francis W.
szállodatulajdonos.

4—1

Bittermann József könyvnyomdája Szabadkán.

Csuport J.

zongora-készítő
Budapest, IV. ker. Kristóf tér 8. sz.

3—1 Ajánlja
uj és használt
zongorákból

álló raktárát. — Zongorák kibérelhetők. — Használtak kicseréltetnek. Javítások és hangolások elfogadtnak.